

**UCHWAŁA NR XXXII/441/2016
RADY MIEJSKIEJ W NIDZICY**

z dnia 30 listopada 2016 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017 – 2021

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016r. poz. 446 z późn. zm.), art. 10 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016r. poz. 224 z późn. zm.) Rada Miejska uchwała co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Nidzica na lata 2017 – 2021, który stanowi załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Nidzicy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Paweł Przybyłek

Załącznik Nr 1 do Uchwały
Nr XXXII/441/2016
Rady Miejskiej w Nidzicy
z dnia 30 listopada 2016

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE NIDZICA
NA LATA 2017 – 2021**

Nidzica 2016

Spis treści

Wprowadzenie	2
Słownik pojęć	3
I. Diagnoza zjawiska	4
II. Cel główny, cele szczegółowe, zadania	7
III. Zasady finansowania programu oraz sposób realizacji jego zadań	8

Wprowadzenie

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r. poz. 224)

Podstawę prawną jego opracowania stanowi art. 10 ust 1, który podkreśla, iż przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy, obejmujących:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Powyższą podstawę prawną rozszerza się również o zadania ujęte w art. 2 ust 1 pkt. 1 oraz 3 ustawy, która podkreśla działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą oraz ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017 – 2021 jest komplementarny z Krajowym Programem Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011 – 2016, Wojewódzkim Programem Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2013 – 2017, Narodowym Programem Zdrowia na lata 2016 - 2020 oraz z Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nidzica na lata 2010 – 2020.

SŁOWNIK POJEĆ

NARKOMANIA – stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich.

OSOBA ZAGROŻONA UZALEŻNIENIEM – osobę, u której zespół zjawisk psychicznych i oddziaływań środowiskowych stwarza duże prawdopodobieństwo powstania uzależnienia od środków odurzających lub substancji psychotropowych, albo osobę sporadycznie używającą środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych.

OSOBA UZALEŻNIONA – osobę, która w wyniku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych albo używania ich w celach medycznych znajduje się w stanie uzależnienia od tych środków lub substancji.

UZALEŻNIENIE OD ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH LUB SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH – zespół zjawisk psychicznych lub somatycznych wynikających z działania środków odurzających lub substancji psychotropowych na organizm ludzki, charakteryzujący się zmianą zachowania lub innymi reakcjami psychofizycznymi i koniecznością używania stale lub okresowo tych środków lub substancji w celu doznania ich wpływu na psychikę lub dla uniknięcia następstw wywołanych ich brakiem.

RODZAJE UZALEŻNIEŃ:

- **UZALEŻNIENIE PSYCHICZNE** – silna i trudna do opanowania potrzeba przyjmowania, określonego środka, w celu uzyskania przyjemności (powtórzenie poprzednio doznanych pod jego wpływem pożądanых przeżyć) lub uzyskania odprężenia, ulżenia w cierpieniu, złagodzenia złego samopoczucia.
- **UZALEŻNIENIE FIZYCZNE** – to wynik adaptacji ośrodkowego układu nerwowego do zażywania określonych środków na skutek uzależnienia organizmu od danej substancji chemicznej, bez której nie może on normalnie funkcjonować.
- **UZALEŻNIENIE SPOŁECZNE** – wiąże się z zażywaniem narkotyków w grupie. Działa tu czynnik środowiskowy w postaci presji grupy – chęć sprostania jej naciskom, świadomości istnienia pewnej mody, bądź więzi z inną osobą darzoną uczuciem.

I. DIAGNOZA ZJAWISKA

Diagnoza rozmiarów zjawiska na danym obszarze jest jednym z istotnych elementów umożliwiających ocenę skuteczności podejmowanych działań jak i pozwala na określenie wielkości problemów, które wymagają szybkiego rozwiązania.

Wiosną 2015 roku w ramach projektu międzynarodowego ESPAD przeprowadzono badania ankietowe audytoryjne na terenie naszego kraju na próbie uczniów szkół gimnazjalnych w wieku 15-16 lat oraz szkół ponadgimnazjalnych w wieku 17-18 lat (J. Sierosławski, Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną. Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2015r., Badanie zostało sfinansowane przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii i Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, WARSZAWA 2015). Warto podkreślić, iż badania zrealizowano w 729 klasach gimnazjalnych oraz w 724 klasach szkół ponadgimnazjalnych. W gimnazjach zebrano 12 764 ankiety, zaś w szkołach ponadgimnazjalnych – 13 218 ankiet. Celem badań było poznanie poziomu natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych. Po przeanalizowaniu badań wynika, iż zarówno wśród osób młodszych jak i starszych na pierwszym miejscu wśród rozpowszechniania, eksperymentowania znajduje się marihuana i haszysz (choć raz w ciągu całego życia używało tych substancji 25,0% młodszych uczniów i 43,0% starszych uczniów) na drugim miejscu są leki uspokajające i nasenne przyjmowane bez zalecenia lekarza. Warto zaznaczyć, iż wiązki między używaniem tych substancji a płcią występuje na obu poziomach nauczania. Chłopcy częściej deklarują próby używania praktycznie wszystkich substancji poza lekami uspokajającymi i nasennymi. Eksperymentowanie z lekami uspokajającymi i nasennymi bardziej rozpowszechnione jest wśród dziewcząt. Także próby łączenia alkoholu z tabletkami spotyka się częściej wśród dziewcząt, niż wśród chłopców. Marihuany lub haszyszu w czasie ostatnich 12 miesięcy przed badaniem używało 19,2% uczniów z młodszej grupy i 31,5% - ze starszej. Dość wysokim zainteresowaniem pod względem rozpowszechnienia używania substancji nielegalnych wśród uczniów gimnazjów jest również LSD lub inne halucynogeny (5,5%), a wśród uczniów szkół wyższego szczebla amfetamina (7,1%). Substancje wziewne używało 5,9% gimnazjalistów i 2,4% uczniów ze szkół ponad gimnazjalnych, zaś ekstazy 2,9% uczniów z pierwszej grupy i 2,4% - z drugiej. Kolejnym problemem przeanalizowanym przez badaczy stały się „dopalacze”. Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (EMCDDA) stosuje „dopalacze” w odniesieniu do substancji psychoaktywnych lub produktów, które nie są objęte regulacjami prawnymi których szczególnym przeznaczeniem jest naśladowanie działania narkotyków objętych kontrolą. Pojęcie to dotyczy szerokiej gamy substancji syntetycznych lub pochodzenia roślinnego. Dopalacze kryją się również pod nazwą „mieszanki ziołowej”, „substancje chemiczne w fazie badań”, „sole do kąpielii” lub „nawóz do roślin” („Stan problemu narkotykowego w Europie. Sprawozdanie roczne 2012”, EMCDDA). Do używania „dopalaczy”, chociaż raz w życiu, przyznało się 10,3% gimnazjalistów i 12,6% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Używanie „dopalaczy” jest dość silnie różnicowane przez płeć badanych. Odsetki używających są około dwukrotnie wyższe wśród chłopców niż wśród dziewcząt. Najczęściej „dopalaczy” używano w postaci mieszanki ziołowej do palenia (9,5% uczniów młodszych i 11,7% starszych). „Dopalacze” pod innymi postaciami były wykorzystywane znacznie rzadziej. Zahamowanie niekorzystnych tendencji w zakresie problemu przetworów konopi w młodszej kohorcie może oznaczać efekt nasycenia. Nie bez znaczenia są też zapewne działania profilaktyczne. Zahamowanie niekorzystnych tendencji w 117 postrzeganiu ryzyka związanego z piciem alkoholu oraz z używaniem marihuany można próbować przypisać przynajmniej w części efektom przekazów profilaktycznych. Brak wzrostu rozpowszechnieniu używania „dopalaczy” dostarcza argumentów przemawiających za tezę, że fala zatruć w pierwszej połowie roku miała charakter incydentalny związanych z delegalizacją szeregu tych substancji. Nadal utrzymuje się dość wysoki poziom dostępności substancji nielegalnych, wśród których najwyższym poziomem wyróżniają się przetwory konopi. Największe ryzyko 118 po stronie podaży substancji stwarza ekspozycja na propozycje. Osoby, które spotykają się z takimi propozycjami są narażone na zwiększone ryzyko. Wyniki badania sugerują, że jeśli w grę wchodzi napoje alkoholowe, to w ostatnich latach mamy do czynienia z poprawą pod tym względem. W obszarze substancji nielegalnych obserwujemy stabilizację.

Z informacji pozyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Nidzicy, wynika, że:

- w roku 2014 odnotowano 45 osób zatrzymanych za posiadanie i handel narkotykami
- w roku 2015 zaś odnotowano 30 zatrzymań z czego 3 osoby były nieletnie.

Komenda Powiatowa Policji w Nidzicy przeprowadziła również następujące akcje profilaktyczne:

- w roku 2014 – 5 spotkań w których udział wzięło 269 osób – działania wojewódzkie „Zanim będzie za późno” skierowane do rodziców uczniów szkół gimnazjalnych i średnich
- w roku 2015 – 6 spotkań w których udział wzięło 292 osób – działania wojewódzkie „Zanim będzie za późno” skierowane do rodziców uczniów szkół gimnazjalnych i średnich
- w I połowie 2016 roku – przeprowadzono 4 spotkania w których udział wzięło 221 osób – działania wojewódzkie „Zanim będzie za późno” skierowane do rodziców uczniów szkół gimnazjalnych i średnich

Ponadto Policjanci Komendy Powiatowej Policji w Nidzicy przeprowadzają indywidualne rozmowy profilaktyczne z małoletnimi w trakcie spotkań w szkołach na temat odpowiedzialności prawnej nieletnich.

Z danych uzyskanych z Przychodni Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia w Nidzicy wynika, że

- w roku 2014 zgłosiło się 17 osób z chęcią podjęcia leczenia z nałogu od narkotyków,
- w roku 2015 zgłosiły się 22 osoby,
- w roku 2016 do chwili obecnej odnotowano 11 osób z uzależnieniem od narkotyków.

W Gminie Nidzica w roku szkolnym 2014/2015 oraz I połowie 2016 prowadzone były działania profilaktyczne związane z przeciwdziałaniem narkomanii. Szkoły podstawowe, gimnazjalne oraz ponadgimnazjalne realizowały powyższe działania w następujący sposób:

- Programy profilaktyczne - „Noe”, „Debata”, „Korekta”, „ARS – czyli jak dbać o miłość”, „Żyjemy zdrowo i bezpiecznie”,
- Kampanie profilaktyczne - „Zachowaj trzeźwy umysł”,
- Happening „Zryw wolnych serc”,
- Programy autorskie - „Twój Wybór”, „START! META – ZDROWIE”, „Aktywność i zdrowa żywność kluczem do długiego życia”, „NIE – biorę! – Jutro też NIE wezmę!”,
- Prowadzono profilaktykę poprzez promowanie filmów „Jestem wolna od uzależnień” oraz „Stop dopalaczom dlaczego nie warto próbować”.

W czerwcu ubiegłego roku, na zlecenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, firma zewnętrzna BIOSTAT z Rybnika przeprowadziła Diagnozę i identyfikację problemów społecznych w Gminie Nidzica. Badaniem zostało objętych kilka obszarów tematycznych, w tym problem uzależnień (narkotyki) wśród dzieci i młodzieży. W badaniu wzięło udział 150 uczniów gimnazjów z klas od I do III. Uczniowie do badania wybrani zostali metodą warstwowo-losową gdzie warstwą była grupa wiekowa (klasa) do której przynależeli uczniowie oraz płeć uczniów. Badanie wśród uczniów gimnazjów przeprowadzone zostało przy pomocy ankiety audytoryjnej. Gimnazjaliści biorący udział w badaniu zapytani zostali kiedy po raz pierwszy próbowali różnych używek i narkotyków. Najwięcej (43 osoby) przyznało się do palenia papierosów, 16 osób używało marihuany, a dopalacze zażywało 5 uczniów. Po haszysz, amfetaminę, kleje i rozpuszczalniki oraz inne narkotyki sięgnęło 2 uczniów a jedna osoba zadeklarowała zażywanie LSD.

Tabela 1. Kiedy po raz pierwszy gimnazjaliści sięgnęli po następujące używki

UŻYWKI	LICZBA OSÓB	ŚREDNIA WIEKU
Papierosy	43	12
Marihuana	16	15
Dopalacze	5	14
HASZYSZ	2	13
Amfetamina	2	16
Kleje i rozpuszczalniki	2	13

Inne narkotyki	2	15
LSD	1	15
Ecstasy	0	0
Kokaina	0	0
Heroina	0	0

Uczniowie, którzy sięgnęli po papierosy w przeważającej większości przypadków palili papierosy raz - kilka razy w życiu (56,8%). Około 15,9% pytanych paliło papierosy kilka razy do roku, a 11,4% deklarowało palenie papierosów kilka razy w miesiącu. Trzy osoby (6,8%) twierdziły, że palą papierosy kilka razy w tygodniu lub kilka razy w ciągu dnia, a jedna osoba (2,3%) przyznała, że pali papierosy codziennie.

Uczniowie, którzy próbowali narkotyków bądź dopalaczy w przeważającej większości przypadków twierdzili, że używali tych substancji raz-kilka razy w życiu, bądź kilka razy do roku. Tylko dwie osoby deklarowały codzienne stosowanie marihuany i dopalaczy. Uczniowie, którzy próbowali narkotyków w przeważającej większości (66,7%) otrzymali je od starszych znajomych, a co piąty uczeń dostał je od znajomego będącego w tym samym wieku lub młodszego. Najmniej badanych przyznało, że narkotyki kupili od znajomego (13,3%)¹.

Zdaniem uczniów najłatwiej dotrzeć można do papierosów oraz klei i rozpuszczalników. Podczas gdy 70,1% gimnazjalistów oceniało dostęp do papierosów jako bardzo łatwy albo łatwy, w przypadku klei i rozpuszczalników bardzo łatwy i łatwy dostęp podawany był w przypadku 43,4% badanej grupy. W przypadku marihuany około 18,2% badanych uważało, że można ją nabyć łatwo lub bardzo łatwo, około 20,6% uczniów twierdziła, że dostęp do tego narkotyku jest ani łatwy ani trudny, a co trzeci badany (31,8%) oceniał, że zdobyć marihuanę jest trudno lub bardzo trudno. Bardzo podobne odpowiedzi gimnazjaliści podali w pytaniu o dostępność dopalaczy. Podczas gdy 17,5% oceniło dostęp do dopalaczy jako łatwy lub bardzo łatwy, 20,0% grupy badawczej oceniała go jako ani łatwy ani trudny, natomiast 30,0% uczniów twierdziło, że dostęp do nich jest trudny lub bardzo trudny. W przypadku pozostałych używek uczniowie oceniali dostęp raczej jako trudny/bardzo trudny (od 36,6% do 40,5%) lub nie potrafili ocenić stopnia trudności w dotarciu do poszczególnych narkotyków².

Według uczniów głównym powodem dla którego ludzie sięgają po narkotyki jest ciekawość (54,4%) oraz ze względu na otoczenie lub dla towarzystwa (32,4% wskazań). W 26% przypadków respondenci podawali jako powód zażywania narkotyków chęć lepszej zabawy, natomiast w 19,2% przypadków respondenci uważali, że dopalacze lub narkotyki zażywane są żeby się lepiej poczuć bądź odprężyć. W 18,4% przypadków badani wymienili inne powody (głupota - 7 wskazań, z braku problemów – 2 wskazania, z uzależnienia – 2 wskazania)³.

WNIOSKI

- W świetle przeprowadzonych badań ESPAD polska młodzież jest nadal silnie zagrożona przez legalne substancje psychoaktywne.
- Doświadczenia z paleniem papierosów według ogólnopolskich badań ma większość badanych uczniów, a pali ponad 10 papierosów dziennie około 3% gimnazjalistów i ok. 6% uczniów szkół ponadgimnazjalnych
- Według danych ESPAD utrzymuje się dość wysoki poziom dostępności substancji nielegalnych, wśród których najwyższym poziomem wyróżniają się przetwory konopi.
- W świetle ogólnopolskich badań do używania „dopalaczy”, chociaż raz w życiu, przyznało się 10,3% gimnazjalistów i 12,6% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Używanie „dopalaczy” jest dość silnie różnicowane przez płeć badanych. Odsetki używających są około dwukrotnie wyższe wśród chłopców niż wśród dziewcząt.
- Z danych z terenu Gminy Nidzica zdecydowana większość uczniów nie stosowała narkotyków ani dopalaczy przy czym najczęściej stosowanym narkotykiem była marihuana.
- Uczniowie nidzickich gimnazjum najczęściej przyznają się do palenia papierosów.

¹Diagnoza i identyfikacja problemów społecznych w gminie Nidzica, BIOSTAT, Nidzica 2015, s.36

²Diagnoza i identyfikacja problemów społecznych w gminie Nidzica, BIOSTAT, Nidzica 2015, s.37

³Diagnoza i identyfikacja problemów społecznych w gminie Nidzica, BIOSTAT, Nidzica 2015, s.68

- g) Z badań BIOSTAT w przeważającej większości uczniowie, którzy próbowali narkotyków, otrzymali je od starszych znajomych, problem potwierdza również fakt, iż co piąty uczeń dostał je od znajomego będącego w tym samym wieku lub młodszego.
- h) Zdaniem respondentów z terenu Gminy Nidzica najłatwiej dotrzeć można do papierosów oraz klei i rozpuszczalników. Fakt ten potwierdzono jako bardzo łatwy i łatwy w 70,1% jeśli chodzi o papierosy oraz 43,4% w odniesieniu do klei i rozpuszczalników.
- i) Uczniowie w przypadku marihuany uważają, iż można ją nabyć łatwo lub bardzo łatwo (około 18,2%) zaś (31,8%) uczniów twierdziła, że dostęp do tego narkotyku jest ani łatwy ani trudny, a co trzeci badany ocenił, że zdobyć marihuanę jest trudno lub bardzo trudno.
- j) Zdaniem uczniów głównym powodem dla którego ludzie sięgają po narkotyki jest ciekawość (54,4%) oraz ze względu na otoczenie lub dla towarzystwa (32,4%).

II. CEL GŁÓWNY, CELE SZCZEGÓŁOWE, ZADANIA

CEL GŁÓWNY PROGRAMU: Ograniczenie używania narkotyków i związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych na terenie Gminy Nidzica

Do osiągnięcia celu głównego w ramach priorytetów zaplanowano do realizacji na terenie Gminy Nidzica w latach 2017 -2021 cele szczegółowe, które osiągnane będą poprzez wykonywanie poszczególnych zadań, które realizowane będą w sposób ciągły.

Cel szczegółowy 1.

Wzmacnianie postaw społecznych sprzyjających ograniczeniu używania narkotyków i innych środków psychoaktywnych poprzez działalność profilaktyczną, wychowawczą, edukacyjną oraz informacyjną.

Zadania:

- 1.1. Realizacja i wspieranie inicjatyw i programów profilaktycznych skierowanych do rodziców, dzieci i młodzieży. Organizacja czasu wolnego rodzin, dzieci i młodzieży jako alternatywa wobec używania substancji psychoaktywnych).

Wskaźniki:

- liczba programów i inicjatyw profilaktycznych przeprowadzonych w każdym roku,
- liczba osób (rodzin, dzieci i młodzieży) uczestniczących w programach profilaktycznych w każdym roku,
- liczba przedsięwzięć na rzecz organizacji czasu wolnego.

- 1.2. Wspieranie programów, działań profilaktyczno-edukacyjnych realizowanych w gminnych placówkach wsparcia dziennego.

Wskaźnik:

- liczba działań i programów profilaktycznych przeprowadzonych w każdym roku,
- liczba osób (dzieci i młodzieży) uczestniczących w inicjatywach i programach profilaktycznych w każdym roku.

- 1.3. Prowadzenie działalności informacyjnej obejmującej problematykę uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii.

Wskaźniki:

- liczba przeprowadzonych działań informacyjnych,
- liczba wytworzonych materiałów informacyjnych.

- 1.4. Współpraca z instytucjami w zakresie wymiany informacji, której celem jest wzmacnianie postaw społecznych sprzyjających ograniczeniu używania narkotyków i innych środków psychoaktywnych.

Wskaźniki:

- ilość informacji do mediów oraz instytucji odpowiedzialnych za profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień,
- ilość podjętych inicjatyw w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień..

Cel szczegółowy 2

Zwiększenie dostępności pomocy psychospołecznej na rzecz osób uzależnionych, współuzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniem.

Zadania

- II.1. Zwiększenie dostępności specjalistycznych usług z zakresu przeciwdziałania narkomanii osobom uzależnionym, współuzależnionym oraz zagrożonych uzależnieniem.

Wskaźnik:

- liczba wyświadczonych usług specjalistycznych z zakresu przeciwdziałania narkomanii,

- liczba osób, korzystających ze wsparcia specjalistycznego w każdym roku.

II.2. Udzielanie pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem

i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Wskaźnik:

- ilość osób oraz rodzin, którym została udzielona pomoc społeczna, w każdym roku.

III. ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU ORAZ SPOSÓB REALIZACJI JEGO ZADAŃ

1. HARMONOGRAM

Gminny Program ma charakter ramowy i może ulec modyfikacji w trakcie jego realizacji w przypadku nowelizacji zapisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

2. FINANSOWANIE

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii są środki pochodzące z koncesji na sprzedaż alkoholu oraz ze środków własnych. Środki te są gromadzone w budżecie MOPS w Nidzicy w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdział 85153 – przeciwdziałanie narkomanii. Wysokość środków określana jest corocznie i przyjmowana będzie stosowną uchwałą Rady Miejskiej w Nidzicy.

3. MONITORING

Realizacja programu podlegać będzie stałemu monitoringowi, który pozwoli na stworzenie systemu informacyjnego. Zebrane dane dostarczą podstaw do podejmowania i planowania właściwych działań profilaktycznych.

Jego celem jest stworzenie zintegrowanego systemu informacji poprzez współpracę z instytucjami oraz osobami działającymi w obszarze narkomanii w celu pozyskiwania przydatnych danych do diagnozy.

W imieniu Gminy Nidzica realizatorem Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017 – 2021 jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy.

Monitoring programu prowadzony będzie przez specjalistę ds. profilaktyki, przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.